1856. N°. [illegible]

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 5 AUGUSTUS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 1 Augustus 1856 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 18.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 300.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 300.00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,
den 2 Augustus 1856. VAN PANHUIJS.

DE **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*,

Gezien art. 4 van Zijner Majesteits besluit van den 1 Maart 1831, no. 14;

Maakt door deze bekend, dat de door de Algemeene Rekenkamer bij besluit van den 17 Julij jl. no. 106, vastgestelde Rekening en Verantwoording van den Heer Betaalmeester te *Leeuwarden*, wegens de provinciale fondsen over het dienstjaar 1854, met de daartoe betrekkelijke Begrooting, gedurende *veertien* dagen, in te gaan met den 7 Augustus eerstkomende, aan de Provinciale Griffie ter inzage van een ieder ingezeten, zal worden nedergelegd.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings voornoemd*,
den 2 Augustus 1856. VAN PANHUIJS.

NOTIFICATIE.

DE **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*, gelet op de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie van den 28 Julij 1856, no. 38, alsmede op de bepalingen van art. 11 der wet van 6 Maart 1852 (Staatsblad no. 47);

Brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden:

dat de jagt op waterwild, in dit jaar, zal zijn geopend, op Vrijdag den *vijftienden* Augustus.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan binnen *Leeuwarden*, den 4 Augustus 1856.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

Bij deze wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat, ten gevolge der vernieuwing van de Brug no. 7 in den Trekweg van *Dokkum* naar *Stroobos*, de **passagie** met **Rijtuigen** over die Brug, van den 8 Augustus 1856, tot nadere bekendmaking zal zijn **gestremd**.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie*
den 4 Augustus 1856. *Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 28 Julij, ter kennis der ingezetenen, dat van den 26 Julij tot en met den 1 Augustus:

1. 32 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Baarderadeel 2, Doniawerstal 3, Haskerland 5, Hennaarderadeel 4, Idaarderadeel 2, Kollumerland en Nieuw-Kruisland 1, Leeuwarderadeel 2, Opsterland 1, Sneek 1, Wonseradeel 2, Workum 1 en Wijmbritseradeel 7, en 23 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Doniawerstal 1, Hennaarderadeel 2, Idaarderadeel 1, Leeuwarderadeel 1, Menaldumadeel 2, Rauwerderhem 5, Sneek 1, Wonseradeel 3, Workum 1, Wijmbritseradeel 4 en IJlst 2, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 3528;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Jacob Anskes Sijperda, te Oosterwierum; Georgius Wassenaar, te Hijlaard; Jelle Gerbens Hofstra, te Oosterlittens; Lieuwe Pieters Bouma, te Vrouwen-Parochie; de Weduwe Siebolt Pieters Dijkstra, te Langweer; Rinke Eelkes de Jong, te Idskenhuizen; Riemer Hantjes Rijpkema, Pier Pieters Tiersma en Jan Thaekes de Groot, allen te Goïngarijp; Hjerke Reins Bergsma, te Boornzwaag; Jelle Wijbes Pekema en IJtzen Feites de Haan, beide te Joure; Hendrik IJsbrands Walstra, te Haskerdijken; Sjerp Sijtsma en Homme Aukes van der Hoek, beide te Snikzwaag; Jacob Keimpes Teppema en Pieter Jacobs Bonnema, beide te Oosterend; Gerlof Thomas Tuinstra, te Wommels; de Weduwe Its Ates Sijbrandij, te Lutkewierum; Jelmer Willems Nijdam en Rients Rientzes Posthumus Rijpma, beide te Grouw; Pieter Jacobs Jorna, te Swichum; Bokke Tjisses Bokma, te Goutum; Jacob Andeles Palsma, te Wirdum; Arend Wijtzes van der Sluis, te Terwispel; Klaas E. de Groot, te Poppingawier; Sjoerd E. Hoekstra, te Irnsum; Sijmen Klazes Scheepsma, te Schettens; T. J. Witteveen, te Greonterp; Hidde Aukes Frankena, Harmen Idzes Boersma en Bokke Harmens Stremler, allen te Hichtum; IJmke Gerbens Veldhuis, te Oppenhuizen; Willem Geerts Atsma, te Uitwellingerga, en Willem Dijkstra, te IJlst;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Hessel Johannes Sjaarda en Broer Andries Smeding, beide te Wirdum; Bouwe Uilkes Schaap, te Huizum; Bauke Jacobs Greijdanus, te Britswerd; Meinte Minnes Boersma, te Oosterwierum; Johannes Tjipkes de Vries, te Baard; IJme Geerts Fopma, te Mantgum; Siebren Jacobs van der Velde, te IJlst; Meinte Witteveen, te Joure; Reinder Sjoerds Tiemstra, onder Berlikum; Tjebbe Klazes Hettinga, te Bolsward; Gosse Gosses Postma, te Teroele; Klaas J. Vlugt en de Weduwe Jacob J. Breimer, beide te Idskenhuizen; Anne Jans Boschma, te Hennaard; IJpe Baukes Zondervan, te Edens; Sijbren Jans Heeg, te Cubaard; Sake Ages Engwirda en de Weduwe Dirk Klazes Haringsma, beide te Rauwerd, en Thomas Brouwer, te Grouw.

Leeuwarden, *De Gedeputeerde Staten voornoemd*,
den 4 Augustus 1856. VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PETERSBURG, 26 Julij.

De toebereidselen tot de krooning te Moskou zullen spoedig geëindigd zijn. Het korps diplomatiek zal in de eerste dagen van Augustus derwaarts vertrekken. De ekwipages voor den graaf Morny en van prins Esterhazy zijn reeds alhier aangekomen. De Koning van Zweden heeft den generaal graaf v. Essen benoemd, om hem bij de krooning te vertegenwoordigen.

Men verneemt, dat de Keizer bevel gegeven heeft, geestelijken van alle in Rusland bestaande belijdenissen, ook van de niet-christelijke, officieel bij het krooningsfeest uit te noodigen. De Keizer moet verklaard hebben aan een hooggeplaatst persoon, dat de belijders van alle godsdiensten in zijn rijk aanspraak hebben op erkenning. De vertegenwoordigers van belijdenissen, secten, enz., zullen bij den krooningsoptogt eene afzonderlijke, in het oog loopende, plaats verkrijgen.

De dagbladen berigten, dat den 5 Julij geen enkel buitenlandsch oorlogschip meer op de kust van de Krim was, en dat alle punten van het schiereiland, die de geallieerde krijgsmagt bezet gehouden had, weder onder het russische bestuur staan.

Er worden 2 korvetten gereed gemaakt, die in September van Kroonstad zullen vertrekken om eene reis om de wereld te doen. Dit is de 35ste reis om de wereld, welke de Russen sedert 1803 ondernomen hebben.

MADRID, 1 Augustus.

Saragossa heeft zich aan de regering onderworpen. Generaal Dulce is heden namiddag ten twee ure aan het hoofd der troepen de stad binnen getrokken. Het geheele Schiereiland is rustig en gehoorzaamt aan de bevelen der regering.

PARIJS, 1 Augustus.

De regering heeft aan de gezanten bij de vreemde hoven eene circulaire nota gezonden, om aan de regeringen waarbij zij geaccrediteerd zijn te worden medegedeeld; zij strekt om den waren aard te doen kennen van het op de spaansche grenzen bijeengetrokken observatie-korps.

— Men vermeent te mogen beweren, dat de aangelegenheid van Kars, tengevolge van voldoende ophelderingen waarschijnlijk tot geene verdere moeijelijkheden aanleiding zal geven en dat ook de bezetting van het Slangen-eiland door de Russen, in der minne vereffend zal worden, hebbende de Russen voorgesteld om dit eiland voor neutraal gebied te verklaren en onder de collective bescherming der westersche mogendheden te plaatsen.

— Volgens eene telegrafische dépêche uit Marseille is de *Roland*, met den maarschalk Pélissier aan boord, aldaar uit Konstantinopel aangekomen. Hij werd aan de landingsplaats door den adjudant des Keizers, den generaal Roguet en de departementale authoriteiten ontvangen. Zondag zal den maarschalk een groot banket worden aangeboden, terwijl zijn vertrek naar de hoofdstad op Maandag bepaald is.

— Op de kust van de Middellandsche zee, in de omstreken van St. Nizaire, is een walvisch gestrand van 30 ned. ellen lang, bij 8 ned. ellen breedte; zijn doodvijand, de zwaardvisch, stak nog in zijne zijden.

— De aanvoer van granen te Marseille is aanzienlijk en is sedert twee dagen tot 150,000 hectolitres gestegen. Groote ladingen worden nog uit de Zee van Azoff te gemoet gezien.

LONDEN, 1 Augustus.

Bij een besluit der Koningin van 28 Julij jl. zijn strengere bepalingen gemaakt om den invoer van aan besmettende ziekten lijdend vee in Engeland te beletten; voortaan zullen alle schapen enz., die bij de aankomst hier te lande met eene aanstekende ziekte behebd blijken te zijn, van overheidswege worden afgemaakt, en alle schapen enz., die in hetzelfde schip zijn aangevoerd, met het hooi, stroo enz., indien zij sporen van besmetting dragen, insgelijks vernield of wel onder bepaalde bedingen aan den eigenaar teruggegeven worden.

— De *Morning Post* deelt mede, dat lord Granville, die zich als gezant naar Rusland zal begeven om de krooning des Keizers bij te wonen, maandag ll. van Dresden naar Kiel is vertrokken, om zich aldaar bij het gezantschap te voegen, dat zich reeds te Dover scheep heeft gegeven.

— De *Times* berigt, dat Engeland weigert zijne toestemming te geven tot Denemarkens voorstel, betreffende het kapitaliseren van den Sondtol, en voorstelt het heffen van een regt in de havens bij het binnenkomen en uitvaren der schepen. Volgens het blad zou eene compensatie aan de zaak voor altijd een einde maken.

— In het midden van de Adelaïde-galerij op het Strand alhier, vindt men tegenwoordig den bast ten toon gesteld van eenen prachtigen boom, van fabelachtige afmetingen, die gegroeid is in een van de wouden van Californie. Deze bast, die afgestroopt is bij gedeelten van 8 voeten lengte en weder aan elkander gevoegd, om het uiterlijk voorkomen van den boom voor te stellen, reikt van den vloer tot aan de zoldering van het gebouw. Toen hij geveld werd, had de boom eene hoogte van 363 voeten, bij den grond een omtrek van 96 voeten en middellijn van 31 voeten. Hij was de grootste uit een bosch van 80 soortgelijken, die van 250 à 300 voeten hoog waren, eene middellijn hadden van 15 à 30 voeten en in groepen van 2 à 3 te zamen groeiden, eene ruimte van het vierde eener vierkante mijl innemende. De bast is op sommige plaatsen 16 duimen dik, heeft de kleur van den ceder en de ligtheid van kurk. De inwendige ruimte is zoo groot, dat er eene quadrille in kan gedanst worden; zij is voorzien van stoelen, tafels en andere meubelen, en dient den eigenaar tot schrijfvertrek. Achttien maanden waren noodig tot het vellen, schoonmaken en gereedmaken van den boom tot verzending; hij werd eerst geplaatst in het Crisal Palace te New-York, waar hij de bewondering der bezoekers tot zich trok. Kruidkundigen, die een naauwkeurig onderzoek van de ringen van den stam hebben ingesteld, beweren, dat hij tusschen de twee en drie duizend jaren oud is, maar hebben nog geene bepaalde uitspraak gedaan, ten opzichte van het geslagt, waartoe hij behoort.

— Met de laatste berigten uit de Vereenigde Staten verneemt men het volgende: Den 17 Julij heeft op den spoorweg van Noord-Philadelphia een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad; twee treinen kwamen in volle vaart in aanraking met elkander. De schok was vreeselijk. De locomotief en de eerste drie wagens van den eersten trein werden letterlijk verbrijzeld, terwijl er brand ontstond, waardoor de twee volgende rijtuigen geheel verbranden. De bladen geven het verlies aan menschenlevens niet juist op, doch kan men dit op minstens honderd berekenen.

Denzelfden nacht is op het meer Erie de stoomboot *Northern Indiana* door de vlammen vernield, waarbij vijftig passagiers het leven verloren.

De onderzeesche telegraaf van de maatschappij van New-York, New-Foundland en Londen is tusschen Kaap-Ray en Ashby-Baai, over eene lengte van 86 mijlen gelegd. Men verwachtte, dat deze telegraaflijn tusschen New-Foundland en Ierland in het volgende jaar voltooid zoude worden.

Van den 2den. Generaal Codrington, opperbevelhebber van het engelsche leger in de Levant, is uit de Krim, over Konstantinopel en Malta alhier teruggekeerd.

— De *Morning Post* bevat een berigt van zijnen parijschen correspondent, waarin gemeld wordt, dat na de terugkomst van Keizer Napoleon van Plombières, de grieksche aangelegenheden door Engeland en Frankrijk ernstig zullen worden behandeld.

FRANKFORT, 30 Julij.

In den laatsten tijd zijn te Leipzig en te Berlijn door russische kooplieden en poolsche joden, zooveel brillanten voor het krooningsfeest te Moskou opgekocht (men zegt, voor eenige millioenen), dat de waarde der juweelen daardoor eenigzins gerezen is.

— Door zekeren Bossi te Weenen, worden thans de prachtigste shawls, door middel eener machine in allerlei nuancen gedrukt. Deze uitvinding zal eene geheele omwenteling in de fabricatie van dit kostbare handelsartikel te weeg brengen. Met zulk eene machine kan een enkele arbeider dagelijks 30 shawls in 12 kleuren drukken.

's GRAVENHAGE, 2 Augustus.

Z. M. heeft goedgevonden tot minister voor de zaken van de roomsch-katholijke eeredienst te benoemen den heer mr. J. W. van Romunde, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Noord-Holland, te Amsterdam.

— Tengevolge van de benoeming van den heer Lotsy tot minister van marine, en van het overlijden van den heer de Bruijn, beiden leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, zullen de Staten van Zuid-Holland en van Noord-Braband binnen dertig dagen bijeen moeten komen, ten einde in hunne plaatsen te voorzien.

— Het verslag der werkzaamheden van de sijnode, in hare laatste zittingen, kan kort zijn, omdat haar werk zich, met weinige uitzonderingen, bepaalde tot reglementeren. Het uitvoerig concept-reglement voor kerkelijk opzigt en tucht en voor de behandeling van kerkelijke geschillen kwam ter tafel. De commissie, in wier handen dit reglement gesteld was, bragt, met het oog op de gemaakte bedenkingen en aanmerkingen der onderscheiden kerkbesturen, een uitvoerig rapport uit. Naar aanleiding van dit rapport werden eerst de groote beginselen en de algemeene strekking van genoemd reglement besproken. De vergadering sprak het eenparig uit, dat het beginsel van opzigt en tucht geen ander zijn mag dan dat der broederlijke liefde, en de algemeene strekking bevordering van godsdienstig zedelijk leven. Zij was van oordeel, dat als leidende beginselen in dit reglement moeten opgenomen en gevolg worden, dat er onderscheid bestaat tusschen

opzigt en tucht; dat de middelen voor beiden aan te wenden verschillend moeten zijn; dat het regt om deze middelen toe te passen aan de verschillende besturen toekomt; dat zij nogthans vrij zijn in de keus der tuchtmiddelen; dat met deze vrijheid gepaard behoort te gaan een toezigt der hooge op de lagere besturen enz. Nadat de amendementen der commissie en der leden afzonderlijk, veelal natuurlijke uitvloeisels der genoemde beginselen, waren in beraadslaging gebragt en aangenomen of verworpen, eindigde de werkzaamheid in zake dit reglement. Na zorgvuldige redactie zal het worden gearresteerd, komt het in werking en — drage heerlijke vruchten. Het belangrijk reglement op de diaconie-administratie komt weldra in behandeling; dat op de vacaturen ligt aan de beurt. Als beiden zijn afgehandeld is het einde der zittingen zeer nabij.

LEYDEN, 2 Augustus.

Het berigt, dat bij de plaats gehad hebbende herstemming ter verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heer mr. G. C. J. van Reenen gekozen was (in ons vorig nommer medegedeeld), was ook aanvankelijk het resultaat van de aanteekening van het stembureau; deze verschilde echter met de aanteekening van de kiezers in de zaal aanwezig; er had dien ten gevolge eene nieuwe telling plaats, waarvan de uitslag was, dat er 2165 stembriefjes bevonden werden, welk getal, vergeleken met de lijsten der kiezers die briefjes hadden ingeleverd, 83 meer was dan het getal dier kiezers. Tien stembriefjes zijn, als niet ingevuld, van onwaarde verklaard, zoodat het getal der geldig uitgebragte stemmen is geweest 2155. Daarvan zijn uitgebragt op de heeren mr. G. Groen van Prinsterer 1076 stemmen, mr. G. C. J. van Reenen 1076, mr. A. Jongkindt Coninck 2 stemmen, dr. H. Boursse Wils 1 stem. Het getal der gevonden briefjes grooter zijnde dan dat der kiezers die gestemd hebben, en dat verschil op de stemming invloed uitgeoefend hebbende, zoodat geene meerderheid van stemmen verkregen is, zoo heeft het bureau van stemopneming, op grond van art. 66 der kieswet de beslissing genomen, dat de gedane stemming niet geldt, en is bij ministeriële beschikking van heden bepaald, dat in het hoofd-kiesdistrict Leyden op dingsdag den 12 dezer eene nieuwe vrije stemming zal geschieden.

Bij de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke, ten gevolge van de aanneming door jhr. mr. D. T. Gevers van Endegeest van zijne benoeming tot minister van buitenlandsche zaken, den 29 Julij jl. mede alhier heeft plaats gehad, is verkozen de heer mr. G. C. J. van Reenen, met 988 van de 1043 geldig uitgebragte stemmen.

ASSEN, 31 Julij.

In de vergadering der Provinciale Staten van Drenthe, heeft de commissie, welke naar 's Gravenhage is afgevaardigd geweest, ten einde bij den minister van binnenlandsche zaken er op aan te dringen, dat Drenthe zoo mogelijk in de spoorwegverbinding worde opgenomen, bij monde van den heer Oosting gerapporteerd:

„Dat de minister van binnenl. zaken met ons volkomen overtuigd schijnt te zijn van het nut en van de noodzakelijkheid, dat er in alle de noordelijke gewesten van het rijk eene spoorwegverbinding worde daargesteld, en dat ook diensvolgens de provincie Drenthe daarvan niet worde uitgesloten; dat zijne excellentie zich mitsdien volkomen bereid heeft verklaard om, bij het eventueel verleenen der definitieve concessie aan den heer Dull te Almelo c. s., zoo mogelijk te bewerken, dat er eene regtstreeksche verbinding tot stand komt van Groningen over Assen met Meppel, en met de meeste welwillendheid heeft aangehoord en besproken de verschillende voorstellen, tot dat einde door uwe commissie in het midden gebragt. Dat zijne exellentie echter van gevoelen is, dat bij het verleenen van concessien geene zoodanige bezwarende voorwaarden aan de concessionnarissen behooren te worden opgelegd, welke de onderneming zullen kunnen doen mislukken of de uitvoering daarvan vertragen, en uit dien hoofde zwarigheid vindt, om van de zoo even bedoelde verbinding te maken eene bepaalde voorwaarde bij het verleenen van de bovengemelde definitieve concessie, te dien effecte, dat aan de geprojecteerde onderneming daardoor geen gevolg zoude worden gegeven en wijders genegen scheen om, onder voldoende waarborgen, aan Z. M. den Koning voor te dragen het verleenen van concessien voor iedere spoorweglijn, voor welke rigting ook, wanneer dezelve niet in strijd is met het algemeen belang van het rijk."

GRONINGEN, 2 Augustus.

De commissie uit de Staten dezer Provincie, die zich naar 's Gravenhage had begeven om bij z. exc. den minister van binnenlandsche zaken er op aan te dringen, dat toch ook eindelijk in deze belangrijke provincie spoorwegen werden aangelegd, is donderdag avond terug gekomen, zeer voldaan over hare zending, vooral ook wat betreft eene aansluiting van hier aan de Hanoversche West- of Eemsbaan. De commissie moet, naar wij vernemen, reeds met het rapport gereed zijn en het plan hebben, voor te stellen aan Ged. Staten, om het te doen drukken en aan de leden der Staten te verzenden.

Ook is de afgevaardigde van wege de kamer van koophandel en fabrijken te dezer stede, dezer dagen met de meeste welwillendheid door den minister van binnenl. zaken ontvangen en heeft van z. exc. geruststellende verzekeringen bekomen aangaande de derde voorwaarde van de aan den heer Dull c. s. verleende voorloopige concessie, waarbij aan dezen de voorkeur werd toegekend voor een spoorweg van Groningen naar de Hanoversche grenzen tot binnen het jaar nadat de Hanoversche regering zich tot aansluiting zal hebben bereid verklaard.

LEEUWARDEN, 4 Augustus.

Door het schoonste weder begunstigd en door eene ontelbare menschen-massa bijgewoond, had vrijdag jl. op de baan buiten de voormalige Vrouwenpoort de aangekondigde harddraverij plaats om eene door Z. M. den Koning uitgeloofde gouden zweep. Het aantal ingeschreven paarden bedroeg 13, waarvan aan den zwarten langstaart ruin *(de Witvoet)* van den heer mr. P. Heringa Cats alhier, bereden door den pikeur P. de Boer, de prijs werd toegewezen, die door den heer Commissaris des Konings, met eene gepaste toespraak en onder een tot driemaal herhaald *Leve de Koning!* van de omstanders, werd uitgereikt.

De harddraverij werd opgeluisterd door het muzijkkorps der dienstdoende schutterij, dat zich 's avonds ook in den smaakvol verlichten stadstuin liet hooren. Er waren daarbij meer dan 2000 menschen tegenwoordig.

— In vele jaren hebben zich de hondsdagen door geene zoo gunstige weêrsgesteldheid onderscheiden als dit jaar. Inzonderheid was dit de laatste dagen het geval, die tevens door eene bijzondere warmte werden gekenmerkt, zoo zelfs, dat de thermometer van Fahrenheit jl. zaturdag tot 84° klom. — De stand van het kwik sedert jl. vrijdag was, als volgt:

1 Aug. voorm. 8 uur 74°, namidd. 2 uur 80°, avonds 8 uur 72°.
2 „ „ „ „ 70°, „ „ „ 84°, „ „ „ 70°.
3 „ „ „ „ 76°, „ „ „ 80°, „ „ „ 69°.

Ten aanzien van de hoogste warmte-graden van het jaar 1846 af is ons door eene vriendelijke hand de volgende aanteekening medegedeeld: 1846, 90°, 2 Aug., — 1847, 86°, 17 Aug., — 1848, 81°, 7 Julij, — 1849, 85°, 5 Junij, — 1850, 84°, 17 Julij, — 1851, 76°, 13 en 14 Aug., — 1852, 90½°, 17 Julij, — 1853, 79½°, 19 Junij en 28 Julij, — 1854, 84°, 18 Julij, — 1855, 84°, 7 Junij, — 1856, 84°, 2 Aug. Sedert het jaar 1847 is dus de temperatuur in de maand Augustus niet zoo hoog geweest als thans.

— Bij de te Sneek plaats gehad hebbende verkiezing van een lid voor den gemeente-raad aldaar, is, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den heer M. van Gent, gekozen de heer C. J. Jorritsma.

— Z. M. heeft goedgevonden, aan den heer J. Banga, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Franeker.

Z. M., in aanmerking nemende, dat de sommen, door de schuldeischers, volgens art. 592 van het wetboek van burgelijke regtspleging, iedere dertig dagen voor te schieten, voor het onderhoud van den gegijzelden schuldenaar, bij de bestaande en aanhoudende duurte der levensbehoeften, niet toereikend worden bevonden om in dat onderhoud, naar de voorschriften van het gemelde reglement, behoorlijk te voorzien, en dat mitsdien de billijkheid en noodzakelijkheid eener tijdelijke verhooging in dezen over het algemeen wordt erkend, — heeft goedgevonden, bij wijziging tijdelijk, en voorbehoudens om later, daartoe termen zijnde daarop terug te komen, nader te bepalen, dat, te rekenen van den 1 September 1856 af, voor dat onderhoud aan de concierges of cipiers der betrokken gevangenissen zal worden voorgeschoten 90 cents in plaats van 70 centen per dag gedurende de maanden April, Mei, Junij, Julij, Augustus en September, en *f* 1.05 in plaats van 80 centen per dag gedurende de andere maanden.

— De minister van binnenl. zaken heeft dd. 2 dezer in een schrijven aan de heeren Commissarissen des Konings in de provincien de aandacht gevestigd op de zorg voor den openbaren gezondheidstoestand der ingezetenen. Daarin zegt z. exc., na op hetgene daaromtrent in naburige rijken gedaan wordt, te hebben gewezen, o. a. het volgende:

„Terwijl ik daaraan mijne aandacht met ernst schenken zal, heb ik intusschen gemeend, dat voorziening pligt is. Ook zonder algemeene verord... afwachting daarvan, zullen de gemeente-besturen reeds veel kunnen ... voorziening zal uit haren aard niet alles kunnen omvatten, maar ... heilrijke vruchten kunnen opleveren. Ik heb de eer u uit te noodigen, ... lijk middel, en tot dat door wettelijke bepalingen daarin voorzien zal zijn, de gemeenteraden in uwe provincie aan te bevelen, hunne aandacht wel bijzonder ... den openbaren gezondheidstoestand der ingezetenen te vestigen. Ik verzoek ... raden der gemeenten, die daartoe de middelen bezitten, te wijzen op het we... lijke, om, naar het voorbeeld van Rotterdam en Utrecht, gezondheids-comm... te benoemen, die den raad kunnen voorlichten in alles, wat den openbaren ge... zondheids-toestand betreft. Deze commissien kunnen, zoover de bestaande we... lijke verordeningen strekken, de noodige maatregelen opgeven, de rigtige uitv... ring er van verzekeren, of wel door wenken en raadgevingen de ingezetenen ... wenschelijke verbeteringen aandachtig maken, en door waarschuwing hen er ... brengen om zich voor schade te hoeden. In de stellige overtuiging, dat in de... aangelegenheid geen tijd mag verzuimd worden en dat het aangegeven middel, al... tijdelijk, alle aanbeveling verdient, heb ik de eer u te verzoeken mij, na verloop van zes weken, wel te willen melden welk gevolg deze uitnoodiging heeft ge... in die gemeenten in uwe provincie, waar dit middel met vrucht kan worden aange... wend. Ten aanzien van kleinere gemeenten, waar niet wel eene gezondheids-commis... sie zou kunnen worden zamengesteld, in die uitgestrektheid dat zij aan de vereischten genoegzaam zou voldoen, merk ik op, dat de geneeskunst-oefenaren ter plaatse zooveel mogelijk met een of enkele deskundigen in toegepaste natuurwetenschappen ervaren, door de gemeenteraden zouden kunnen uitgenoodigd worden, om naar hun vermogen, in bovengemelden zin, den openbare gezondheistoestand, te behartigen. Eindelijk druk ik den wensch uit, dat vóór 1 Februarij e. k. door u, aan mijn departement, naauwkeurige opgave worde gedaan, wat er, tot den laatsten December van dit jaar, in elke gemeente van uwe provincie is gedaan om het doel te bereiken, dat ik met dit schrijven op het oog had. Mijn voornemen is, in een geregeld verslag, daarvan openbare mededeeling te doen, tot opwekking en navolging."

LEEUWARDEN, 4 Augustus. Nadat jl. woensdag avond de bij de ned. herv. gemeente alhier beroepen predikant, de wel-eerw. zeer gel. heer J. Romenij, door den wel-eerw. zeer gel. heer H. L. Vinke was bevestigd, die bij die plegtige gelegenheid tot tekst had gekozen Joh. XV: 8*a*, *Hierin is mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt*, heeft de nieuwe leeraar gisteren avond zijne intree-rede gehouden naar aanleiding van Coloss. III: 11*b*, *Christus is alles en in allen.*

Getuigde bij de bevestiging de talrijk opgekomen gemeente van hare voortdurende ingenomenheid voor den leeraar, die haar weldra zal verlaten, — niet minder bleek de belangstelling te zijn om den herder te leeren kennen, die geroepen is de plaats eens geliefden, der gemeente, helaas! zoo vroegtijdig door den dood ontvallen leeraars, te vervullen.

KAMPEN, 2 Augustus. Door den algemeenen kerkeraad der hervormde gemeente alhier, is beroepen de wel-eerw. zeer gel. heer Abraham Gijsbert van Anrooij, pred. te Zwaag, nadat op het vroeger gemeld drietal geplaatst was ds. H. C. N. van Amerom, pred. te Bolsward.

230ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der eerste klasse.

1ste Trekk. Nos. 17175, 12580, 2685, 4611, ieder een prijs van *f* 1000. No. 4596, een prijs van *f* 2500. — 2de Trekk. Nos. 7810, 4827, 19400, 2133, ieder een prijs van *f* 1000. No. 1918, een prijs van *f* 1250. No. 11375, een prijs van *f* 5000. — 3de Trekk. No. 15003, een prijs van *f* 20,000. No. 9748, een prijs van *f* 1000. No. 18844, een prijs van *f* 1250. — 4de Trekk. No. 12847, een prijs van *f* 1000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

MADRID, 4 Augustus.

Bij voortduring heerscht alhier rust. De maarschalk Espartero is van hier naar Logrono vertrokken. IJqurato vervangt Euruziaga als minister van justitie. De militie te Saragossa is ontwapend. — De struikroovers in Catalonie zijn gevlugt en in het gebergte verdwenen.

MARSEILLE, 4 Augustus.

De maarschalk Pélissier heeft alhier bij zijne ontscheping de benoeming tot de waardigheid van hertog gevonden.

Perzische gezanten zijn van Téhéran naar Parijs vertrokken.

Heden zijn alhier nadere tijdingen ontvangen omtrent een brand, die den 12 Julij de stad Salonica heeft geteisterd, door het ontploffen van meer dan 200 vaten buskruid, welke zich in den kelder van eenen griekschen koopman bevonden. De geheele bazar, genaamd Missir Tcharchi, werd verwoest. Acht soldaten en mariniers verloren door die uitbarsting het leven en dertig werden min of meer zwaar gekwetst. Het grootste aantal slagtoffers telde men echter onder de turksche, christelijke en joodsche bewoners, namelijk ruim 30 dooden en 300 gekwetsten. De gouverneur-generaal is ernstig aan een been gewond, zijn intendant-generaal is aan het hoofd gekwetst en heeft bovendien den arm gebroken. Verder bevinden zich de consuls van Rusland, Nederland en Sardinie onder de gewonden. Te midden van de ontsteltenis, begon de brand op onderscheidene punten weer te woeden, zoodat in het geheel 230 winkels, 200 magazijnen, eenige huizen en twee moskeën, hetzij door de uitbarsting, hetzij door den brand, vernield zijn. De koopman, in wiens kelder deze hoeveelheid kruid geborgen was, is gearresteerd. Hij is des te schuldiger omdat de handel in buskruid verboden is en slechts de invoer van zeer kleine hoeveelheden voor de jagt is toegestaan.

Het geheele getal gedooden en gewonden wordt thans reeds op 700 begroot.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 4 Augustus.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	$64\frac{7}{16}$
Dito	Dito	3	„	$76\frac{3}{8}$
Dito	Dito	4	„	$95\frac{9}{16}$
Dito	Amort. Sijnd.	3½	„	
Dito	Hand.-Maats.	4½	„	
SPANJE	Obligatien	1¼	„	$24\frac{9}{16}$
Dito	Dito	3	„	
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	$39\frac{9}{16}$
PORTUGAL	Obligatien	3	„	$45\frac{13}{16}$

RUSLAND	Obl. H. & C° 1798/1816	5	pCt.	104¼
Dito	„ Dito 1828/1829	5	„	103
Dito	„ Dito	4½	„	97
Dito	„ Dito	4	„	86¾
Dito	„ S. & C°.	4	„	86⅝
OOSTENRIJK	Metalliek	5	„	$78\frac{11}{16}$
Dito	Nationale	5	„	$79\frac{15}{16}$
Dito	bet. Amst.	5	„	85⅝
Dito		2½	„	$40\frac{9}{16}$

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie $95\frac{13}{16}$, 6de serie 96¾.

WEENEN, 4 Augustus. Metalliek 5 pCt. 84; dito Nationale 5 pCt. 85⅝. — Wissel op Londen 10.03 — Zilver 3¼.

LONDEN, 4 Augustus. Consols 95⅛, op levering in September 96¼.

LONDEN, 4 Augustus. Tarwe 10/ lager, andere granen onveranderd. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 4682 Runders, 320 Kalvers en 25,420 Schapen, die allen tot lager prijzen verkocht werden — Boter (Friesche) 98/.

AMSTERDAM, 4 Augustus. Tarwe *f* 40, Rogge *f* 30 en Boekweit *f* 40 lager. — Koolzaad op 9 vat op 't najaar *f* 85½ p. v. Raapolie, vliegend *f* 50, op 't najaar *f* 48.

LEEUWARDEN, 1 Aug. Boter *f* 41. Aanvoer 1260 ¼ 263 ⅛ $88\frac{1}{16}$ vat.
Kaas „ 29 à *f* 36. Aanvoer 9012 Ned. ponden.

GRONINGEN, 1 Augustus. Tarwe met geringen handel iets lager, Rogge aan benoodigden bij gerijven als voren verkocht, Boekweit bijna zonder koopers en tot *f* 30 lager moeijelijk te plaatsen; er waren eenige partijtjes nieuwe winter Garst ter markt, redelijke kwaliteit; dikke Haver stil, Voersoorten *f* 3 lager afgegeven, Boonen niet driftiger. — Er waren eenige partijtjes nieuw Koolzaad ter markt, te zamen ongeveer 5 last, zeer ongelijk van kwaliteit en droogte, welke van *f* 15 à *f* 17¼ naar deugd verkocht zijn.

INSTITUUT VOOR JONGE HEEREN

te Leeuwarden.

Ondergeteekende heeft de eer aan belanghebbende Ouders en Voogden te berigten dat de nieuwe **School-cursus** zal geopend worden den 12 Augustus e. k.

Leeuwarden, Julij 1856. N. J. SINGELS, *Directeur.*

LATIJNSCHE SCHOOL TE DOKKUM.

De Rector der Latijnsche School te Dokkum maakt bekend, dat de lessen op Maandag, den 11 Augustus e. k. zullen worden hervat.

DR. R. KRUIZINGA HOMAN.

*** Getrouwd: R. ZWOLSMAN, van *Kuiure*, en R. KINGMA.
Dokkum, den 31 Julij 1856.

FRANEKER, den 26 Julij. Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER, A. D. REITSMA, Echtgenoot van W. A. DEEL.
Algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON J. W. VAN DER HOEK, geliefde Echtgenoote van T. JOUSTRA.
Sneek, den 27 Julij 1856.

*** Heden beviel van een ZOON M. E. DU BOIS, Echtgenoot van A. ZIJLSTRA Jr.
Leeuwarden, 30 Julij 1856.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER H. MEINES, geliefde Echtgenoot van W. J. VISSER.
Heeg, den 30 Julij 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER J. STOKHUIJZEN — SCHIMPF.
Leeuwarden, 1 Augustus 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON MARIJKE WIEBES, Echtgenoot van L. DE VRIES Pz.
Oosterend, den 2 Augustus 1856.
Eenige kennisgeving.

HARLINGEN, 3 Augustus 1856. Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON I. PARMA — BIJLSMA.

METSLAWIER, den 3 Augustus 1856. Heden beviel van eene DOCHTER F. D. MEINDERSMA, geliefde Echtgenoot van J. N. WITTEVEEN.

*** Heden avond zes uur overleed, in den ouderdom van bijna negen en veertig jaren, onze geliefde Vader ALEXANDER SAMUEL CORNELIS MERTENS, in leven Geneesheer ter dezer plaatse.

S. MERTENS.
mede uit naam mijner Zusters.

Arum, 26 Julij 1856.
Vrienden en Bekenden gelieven dit als communicatie aan te nemen.

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van 63 jaren, na eene voortdurende verzwakking, mijn innig geliefde Echtgenoot de WelGeboren Heer Dr. SEERP BROUWER, in leven Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, oud Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en oud Hoogleeraar aan de Hooge School te Groningen.
Leeuwarden, den 30 Julij 1856. S. CATS, Wed. BROUWER.

*** Heden avond ten 9 ure overleed zeer onverwacht aan verval van krachten, onze geliefde Vader SJUK WIJTZES OFFRINGA, in den gezegenden ouderdom van 86 jaren en 4 weken, in leven Landbouwer en Kerkvoogd alhier.

WIJTZE S. OFFRINGA,
mede namens mijne Broeders en Behuwdbroeder.

Deerzum, den 30 Julij 1856.

*** Heden overleed in den hoogen ouderdom van 87 jaar en ruim 6 maanden, de eerzame PIER PIETERS GOSLIGA.
Swichum, den 31 Julij 1856. P. P. GOSLIGA.

*** Heden overleed, tot groote droefheid van mij en mijne twee Kinderen, mijne geliefde Echtgenoote GEERTRUIDA DELLEANE BAARS, in den ouderdom van bijna drie en veertig jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim twintig jaren.
Sneek, den 1 Augustus 1856. J. M. TIENSTRA.
Eenige kennisgeving.

*** Ons ouderen hart werd dezen nacht ten $1\frac{1}{2}$ ure gevoelig getroffen door het overlijden van onzen geliefden oudsten Zoon WILLEM FONTEIN, in den ouderdom van 33 jaren en bijna 7 maanden. Een zenuwtoeval was in de gevolgen een oorzaak van zijnen door ons zoo diep betreurden dood; doch het overtuigendst vertrouwen dat hij in een beter leven is overgegaan, dan hier zijn deel was, is in staat onze droefheid eenigzins te lenigen.

L. MEETH.
M. B. COLMJON.

Leeuwarden, 1 Augustus 1856.

*** Heden werd ons ouderhart diep bedroefd, door het haastig afsterven onzer jongste lieveling FEITE HENDRIK, 17 maanden oud.

H. VAN STEENWIJK.
TITIA PIJTTERSEN.

Sneek, den 4 Augustus 1856.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 29 Julij tot en met den 4 Augustus 1856 aangegeven: 8 Geboren. 13 Overleden.

ERRATUM. — In de bekendmaking, dat het **VALLAAT** in de **Zuider-Ee**, bij JAN DIJKSTRA (voorkomende in het Bijvoegsel van ons vorig nommer), had moeten vermeld zijn, dat het voor de scheepvaart gesloten is van **heden** MAANDAG af tot ZATURDAG den **negenden dezer.**

Geldleening groot *f* 17,000 ad $4\frac{1}{2}$ pCt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DONIAWERSTAL,

Gelet op art. 4 van het **Plan** eener **Geldleening** groot *f* **17,000**, ter gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg eens Kunstwegs van Sloten door de gemeente naar Joure enz., gelijk dit is vastgesteld door den Raad dier Gemeente, in dato 23 Mei 1856 en goedgekeurd door Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie, bij besluit van 23 Junij daaraanvolgende no. 7,

Brengen bij deze ter algemeene kennis, dat de Inschrijving in gedachte Geldleening van af heden tot en met den 20 Augustus e. k., ter Secretarie der gemeente te Langweer, op nieuw is opengesteld, *tegen eene jaarlijksche rente van Vier en een half ten honderd.*

De Inschrijving geschiedt bij aandeelen van *f* 500, waarvan ten Kantore van den Gemeente-Ontvanger moet worden gestort:

Voor of op den 1 October 1856 **40** pCt.
„ „ „ „ 15 December „ **20** „
„ „ „ „ 1 Maart 1857 **20** „
„ „ „ „ 1 September „ **20** „

Langweer, den 1 Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN DE WOESTIJNE VOERMAN.
W. HOOGLAND, *Secretaris.*

HET DIJKS-BESTUUR *van de Zeven Grietenijen en de stad Sloten C. Z.*, zal bij geslotene briefjes herbesteden:

Het **leggen** van eenen GRONDDUIKER, onder de Haven van Tacozijl, tot verbinding der Polders aan weerszijden van die Haven gelegen, met bijlevering der Materialen.

Waarvan het Bestek en de Voorwaarden ter lezing liggen in de Logementen: *De Wijnberg*, te Sneek; *Het Posthuis*, te Heerenveen, en *De Wildeman*, in de Lemmer; zullende de briefjes vóór of op den 8 Augustus 1856 ingeleverd moeten worden ter Secretarie van opgemeld Dijks-Bestuur in de Lemmer.

Het Dijks-Bestuur voornoemd,
W. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
Ter ordonnantie van Hetzelve,
WAUBERT DE PUISEAU, *Secretaris.*

AANBESTEDING.

DE COMMISSIE uit den Gemeente-Raad van *Franekeradeel* tot den aanleg van Kunstwegen in deze Gemeente, zal, op *Donderdag den* 14 *Augustus* 1856, 's voormiddags ten *elf* ure, in het Logement van den Heer *E. C. Oosterbaan*, te *Franeker*, aanbesteden:

Het daarstellen en herstellen van **tien** BRUGGEN, eenen STEENEN DUIKER en **twee** AFSCHUTTINGEN, waarvan de Bestekken en Teekeningen, van af den 7 Augustus e. k. ter inzage zullen liggen in het Gemeentehuis van *Franekeradeel* binnen *Franeker*.

De aanwijzing zal geschieden op *Dingsdag den* 12 *Augustus e. k.*, aan te vangen in de Buurt te *Achlum*, 's morgens te 9 ure.

Franeker, den 31 Julij 1856.

De Commissie voornoemd,
HEERMA V. BEIJMA THOE KINGMA, *President.*

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van eene belangrijke [illegible] aan de KERK en den TOREN der Hervormde Gemeente te *Forward*; waarvan Bestek en Voorwaarden ter lezing liggen bij den Mede-Kerkvoogd K. N. LIJKLAMA aldaar, bij wien de briefjes *franco* moeten worden ingeleverd vóór of op Maandag den 11 Augustus 1856; terwijl de aanwijzing in loco zal geschieden op Donderdag den 7 derzelfde maand, des namiddags van 3 tot 5 uur.

VEEFONDS LEEUWARDERADEEL.

DE Leden van bovengenoemde onderlinge Verzekering worden uitgenoodigd tot het bijwonen eener **algemeene Vergadering** op Maandag den 11 Augustus 1856, 's voormiddags 10 uur, aan het Gemeentehuis van Leeuwarderadeel binnen Leeuwarden, ten einde alsdan:

1°. Te aanhooren en des goedvindende vast te stellen de aan het reglement toegebragte wijzigingen, volgens in de algemeene Vergadering van 3 Mei jl. aangenomen voorstellen, en

2°. Des verkiezende vast te stellen de prijzen der klassen van de Runderen voor het ingetreden vierendeel jaars.

Namens de Bestuurders van het Fonds,
G. DU PON, *Boekhouder.*

VERKOOP VAN TE VELD STAANDE VRUCHTEN.

DE Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Harlingen, zal aldaar, in het Logement bij Allert Brouwer in gebruik, op Woensdag den 6 Augustus 1856, des namiddags precies ten 3 ure, op 3 maanden crediet, tegen voldoende borgstelling publiek verkoopen, met regt van zamenvoeging:

De op de perceelen Lands sectie C, nos. 347, 349 en 362, behoord hebbende tot de Zathe no. 39 te Midlum bij Koetille, te veld staande VRUCHTEN van 2 bunder ($5\frac{1}{4}$ p. m.) Vlas, in 2 perceelen en van 2 bunder 73 roede 70 el ($7\frac{1}{4}$ p. m.) Zomerweit, in 3 perceelen.

BOELGOED.

DE Notaris J. A. SCHAAFF, te Stiens, zal, op Donderdag den 7 Augustus 1856, des voormiddags ten 10 ure, *ten Sterfhuize van Haije Ulbes Terpstra, op het Oudland onder Stiens*, de posten boven *f* 20 op 6 maanden crediet, bij boelgoed verkoopen:

Een zwart Merriepaard, 1 melke Koe, 2 melke Schapen, 3 Lammeren, 1 Varken, — 1 Kapwagen, 1 Hooiwagen, 2 Aardkarren, 1 Arreslede, Varkenshok, Koekmolen, kleine Karn met koperen hoep, Kruiwagen en Mestplanken, 2 dubbele Gereiden, 1 Chaistuig, Koekettingen en Klaauwen, Harken, Vorken en verdere BOERE-GEREEDSCHAPPEN. — Voorts MEUBELS en HUISRAAD, als: 2 Kabinetten, 1 Bureau, 1 Secretaire, Laadtafel, eikenhouten Kast, 2 Porceleinkasten, Staartstuk-Klok, 3 Spiegels, 6 Tafels, Stoelen, 4 Bedden met toebehooren, Porcelein en grof Aardewerk, koperen Emmers, dito Handketel, Spekkist en hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt, alsmede de HAVEREN BOONVRUCHT, te velde staande op circa 1 bunder 10 roede Land, gelegen op het Oudland onder Stiens, aan de Reed der Zathe door de Wed. K. H. Terpstra bewoond.

DE Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, krachtens geregtelijke autorisatie, op Vrijdagen den 8 Augustus 1856, bij de provisionele en den 22 dito, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags om 2 ure, ten huize van H. Tuininga, Logementhouder te **Workum**, en **NIET** te Woudsend, zoo als in ons vorig nommer abusievelijk is vermeld, publiek, tegen genot van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene onlangs nieuw gestichte, hechte en sterke HUIZINGE en SCHURE, met HORNLEGER en HIEMINGE c. a., benevens drie stukken LAND, twee HUISJES en eene TENT, met nog een **Erf** en **Tuin**, staande en gelegen in het Heidenschap onder Nijega, en 3 stukken land in het Heidenschap onder Workum, zamen groot 14 bunder en ruim 53 roede, meerendeels bij Harmen Jelles Kloosterhof in gebruik; op Sint Petri en 12 Mei 1857 te aanvaarden en zulks in 9 perceelen, met regt van zamenvoeging.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN EENE UITMUNTENDE ZATHE EN LANDEN
onder Workum.

DE Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, ten verzoeke van den WelEd. Gestr. Heer Mr. P. MABÉ Jr., Notaris te Haarlem, op Vrijdag den 8 Augustus 1856, des namiddags ten twee uur, ten huize van H. Tuininga, Logementhouder te Workum, publiek finaal verkoopen:

Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, met sterke HUIZINGE, SCHUUR, HIEMINGE en WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen in het Heidenschap onder Workum, de Huizinge geteekend letter G, no. 94, in het geheel groot 67 bunder 19 roede 80 el (183 pond.), waarvan ruim 2 bunders Meer en ruim 2 bunders Rietlanden en het overige Weidlanden zijn, hebbende te zamen een belastbaar inkomen van *f* 973.02 ongebouwd en *f* 20.27 gebouwd, belast ten floreen-kohiere van Workum met 60 pondt. 7 einsen en 4 penningen, p. m. *f* 129 dijkschatting en met gewone grondlasten. Verhuurd aan de Wed. Jacob J. Flapper tot St. Petri en Mei 1861 voor eene jaarlijksche onzuivere huur van *f* 1200.

NB. De geheele koopschat moet worden betaald zes weken na de eindelijke toewijzing. — Conditiën te vernemen ter Kantore van opgenoemde Notarissen.

VERKOOP EENER ZATHE TE OPEINDE.

DE Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, ter requisitie van den Heer Mr. J. L. HUBER, te Leeuwarden, finaal verkoopen:

a. Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, onder Opeinde, gelegen in eenen dubbelen uitgang, en met het Land bij de Kerk en bij Nijtap, groot 29 bunder, alsmede $47\frac{1}{2}$ mad Mieden, waarbij 8 mad onder Eernewoude, *voorzien van Klijn.* — Alles in huur tot 1857 bij Pieter Gurbes v. d. Brug. Geveild in 42 perceelen; waarop geboden is *f* 41,850.

b. 8 GRAVEN op het Kerkhof te Opeinde; waarop geboden is *f* 60.

De finale toewijzing is Zaturdag 9 Augustus, 's middags 3 uur precies, bij M. Koopmans op Nijtap onder Opeinde.

OP Zaturdag den 9 Augustus 1856, 's namiddags 2 uren, zal, ten huize van den Kastelein S. W. Talsma, te Tirns, publiek in perceelen geveild worden, circa $2\frac{1}{2}$ bunder HAVER, op steel staande onder Tirns, aan den Franekervaartswal, toebehoorende aan T. T. Bootsma aldaar, — dagelijks te bezigtigen en door den eigenaar aan te wijzen.

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene welgelegene **ZATHE** en **LANDEN**, *Veldlust* genaamd, met HUIS, SCHUREN enz., groot ruim 83 bunder, waarvan ongeveer 18 bunder Bouw-, 49 bunder Weide- en 16 bunder Hooiland, gelegen aan den Straatweg onder Bergum en elders, waarvan de Conditiën ter lezing zullen liggen bij F. T. FENNEMA, Kastelein aldaar.

Uit de hand te koop:

Een nette BURGER- of KOOPMANS-HUIZINGE, met vele gerijfelijkheden, staande en gelegen in de Breedstraat, letter I, no. 161. Te bevragen bij den Heer J. J. GROEN, Mr. Timmerman te Leeuwarden.

Ik Ondergeteekende B. F. J. BLOEMERS, te *Groningen*, Wijnhandelaar en Azijnfabrikant, verklaar hiermede, dat de Heer F. J. LIERLING voor mij heeft opgerigt eene nieuwe **ROZIJN-AZIJNFABRIJK**, werkende op de versnellende wijze, waarmede ik van 7 Kan **gedistilleerd** MOUTWIJN en 7 Ponden ROZIJNEN 100 Kan AZIJN van 7 pCt. watervrije AZIJNZUUR kan maken, of met 150 Kan ROZIJN-WIJNAZIJN, die aan geur en smaak niets te wenschen overlaat, en direct schoon van de Snelkuipen wordt gepompt. Afgegeven tot erkentenis der waarheid, op den 30 Julij 1856.

B. F. J. BLOEMERS.

Bovengenoemde recommandeert zich op nieuw tot het oprigten van **nieuwe** of **verbeteren** van **AZIJNFABRIJKEN**. Hij levert bij die, alleen uit Gedistilleerd en Waterwerken van 10 pCt. gewigt; Alcohol 100 gewigts pCt. Watervrije AZIJNZUUR. Adres: F. J. LIERLING, *Utrecht*, Plantsoen.
Brieven *franco*.

De ondergeteekenden, Kaas-Koopers, wonende in de provincie Friesland, in aanmerking genomen hebbende, dat voortaan volgens nieuw reglement op het wegen der Stadswaag te Leeuwarden, door den Waagmeester aldaar, geen toewigt van het gewogene zal worden afgetrokken, hebben zich eenparig vereenigd en geven door dezen aan allen wien zulks mogt aangaan te kennen, dat zij, gelijk van ouds, vier Ned. ponden toewigt op de honderd vijftig Ned. ponden Kaas zullen korten, het meerdere en mindere naar rato.

S. W. v. d. ENDE. — J. H. WIEREMA.
T. v. d. WEERDT. — H. WIJNIA.
T. S. BAKKER. — JAN J. ZUIDEMA.
P. F. de VRIES. — JOHs. HALBERTSMA.
HIDDE HALBERTSMA. — G. JOHs. TIEMERSMA.
U. R. BOONSTRA. — J. A. TIEMERSMA.
P. van ASPEREN.

GEOCTROIJEERDE WASCH-TOESTELLEN VAN J. DOEDENS

zijn te bekomen bij den Mr. Smid B. MöHRMANN te Leeuwarden, in verschillende grootte en prijzen; waarmede van 10 tot 71 Nederl. ponden vuil Linnengoed, in den zeer korten tijd van *twee uren* — waartoe andere dagen worden vereischt — *zuiver schoon* kunnen worden gewasschen, zonder gebruik van eenige *Zeep*; gevende deze nieuwe Methode van Wasschen een voordeel van ongeveer **200** pCt. Het is proefondervindelijk gebleken, dat het op die wijze bewerkte Linnen, *schooner* en niet *geel* wordt, terwijl het minder slijt dan wanneer hetzelve op de oude manier wordt gewasschen; terwijl, wanneer men na deze bewassching gebruik maakt van het goedkoope en zeer eenvoudig toe te passen **BLEEKWATER**, het bleeken in de lucht kan worden ontbeerd, dewijl deze kunstmatige bleeking het Linnen even *wit* maakt, terwijl het, in de kast liggende, veel langer helder blijft.

DE VARKENSZIEKTE

voor te komen is van groot belang voor den Veestapel, reden waarom ik op nieuw mijn uitmuntend middel daartoe aanbeveel; een middel, dat zoo eenvoudig in het gebruik is als krachtig in uitwerking, hetwelk ook door de ondervinding bevestigd is geworden, niet slechts als tot *voorbehoeding*, maar ook tot *geneesmiddel* in de ziekte zelve. — De prijs van iedere flesch Poeder is 75 Cents. — Voorts recommandeer ik het ook sedert vele jaren zoo allergunstigst bekende

Dr. ROCRE'S KINKHOEST-MIDDEL,

dat, tot uitwendig gebruik, zoo gemakkelijk is aan te wenden, en spoedig zigtbare blijken van hulp verschaft; de prijs daarvan is *f* 1. — Alsmede

DE WONDERSNUIF VAN Dr. BROUILLARD

uit Parijs, een kostbare, geneeskrachtige en veelvermogende Snuif, die de bestaande pijn, suizing en kramp in het hoofd doet bedaren; verstoppingen wegneemt en door de zenuwen te prikkelen en te versterken, het denkvermogen niet alleen, maar ook het gezigt belangrijk opklaart. — Zij wordt door mij afgeleverd, in met lood bekleede doosjes, met berigt voor 60 cents. — Terwijl mede bij mij verkrijgbaar is het

VORSTELIJK TANDPOEDER.

Dit voortreffelijk mondmiddel, dat door zijne uitstekende eigenschappen, reeds de aandacht van het Hof — overeenkomstig zijnen naam — heeft mogen verwerven, alsook door de aanzienlijkste standen gezocht wordt, is een waar behoud voor mond en tanden. — Het versterkt het geheel op eene krachtdadige wijze; het maakt het tandvleesch vast en de tanden wit, zonder het geringste nadeel voor het glazuur, terwijl de losse tanden of kiezen er door bevestigd worden, en nog bovendien een zeer aangenamen adem achterlaat. — Hetzelve is van Franschen oorsprong, en wordt afgeleverd in doosjes voor 60 Cents.

J. C. H. van HARINXMA, *Apotheker, op de Nieuweburen te Leeuwarden.*

De onschatbare Vrucht in het laatst der zestiende eeuw door sir Francis Drake ontdekt en in Europa gebragt, had meer dan 100 jaren noodig om bekend te worden en van algemeen nut te zijn. Al dien tijd prijkte zij slechts op de tafel der rijken, vergrootte de menus van feestmaaltijden, maar voor den armen man bleef zij eene verbodene lekkernij. Hoe menig hongerig hart had zij in de bange tijden van duurte en hongersnood gedurende zulk eene reeks van jaren niet kunnen verkwikken, als hare goudgele, kruimige en smakelijke appelen ook in de hutten der armen in dampende schotels op tafel gekomen waren!

Hoe menige nuttige ontdekking is niet verloren gegaan door gebrek aan belangstelling, door onverschilligheid, eenzijdigheid, vooroordeel en die eeuwige, ongelukkige tegenwerking tegen alles wat nieuw is!

Herhaaldelijk hebben wij van onze vrienden den raad ontvangen de **REVALENTA** niet meer te annonceren, daar die zich zelve aanbeveelt en te veel goede eigenschappen heeft om niet overal gretig opgenomen te worden waar men ze noodig heeft. — Wij zijn daar ook volkomen van overtuigd, maar, als het dan maar niet gaat als met de aardappelen in 1585? Had Sir Francis de middelen van publiciteit gehad die wij thans bezitten, dan had zijne ontdekking in plaats van in 150 jaren, wel in 15 jaren tijds algemeen bekend kunnen zijn.

Wij hopen in 15 jaren op zulk eene hoogte te zijn, dat de vooroordeelen overwonnen, de tegenwerking magteloos gemaakt, de genezende kracht der **REVALENTA** algemeen erkend is en zij als de aardappel, het burgerregt bij arm en rijk verkregen heeft. Zij zal dan als genees- en als voedingsmiddel gebruikt worden, als een gezond en krachtig **ONTBIJT**, den lijdenden beterschap, den zwakkere sterkte, den gezonden levenslust, als **AVONDETEN** eenen versterkenden slaap aan alle naar ligchaam en geest vermoeiden schenken. Met openbaarheid is dit te bereiken, door aanbeveling van den een aan den ander zou het wel wat langer kunnen duren.

En waarom zouden wij niet gebruik maken van de drukpers om eene nuttige ontdekking spoedig algemeen bekend te doen worden? Is LOURENS COSTER er niet even goed voor ons als voor anderen geweest? kunnen wij hem betere hulde bewijzen dan door ons vlijtig van zijne uitvinding te bedienen? Beoogen wij buitendien niet even goed het voordeel van anderen als van ons zelven? Wij beschouwen het als een duren pligt die op ons rust, de **REVALENTA**, die reeds zoo vele lijders genezen heeft, die naar onze innige overtuiging, zoo niet aan allen, dan toch aan negen tiende der lijdende menschheid de gezondheid weder schenken kan, zoo veel mogelijk onder het oog van het publiek te brengen en door de pers en door woorden aan te bevelen; wij hopen, dat al onze MEDE-AGENTEN er evenzeer over denken en ons krachtig daarin behulpzaam zijn zullen. Wij vertrouwen ook dat nu al onze vrienden onze meening deelen, dat eene groote publiciteit hier, zoo niet noodzakelijk, dan toch zeer nuttig zijn kan, en wij verzoeken hen ten slotte, geen onzer advertentien over te slaan, maar alle met aandacht te willen doorlezen.

Amsterdam, Verkoophuis: Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

Het Amsterdamsche Verkoophuis, dat op alle mogelijke wijzen, de Revalenta zoekt aan den man te brengen, heeft weer eene onwaarheid gemeld, waarvan het zich zeker gouden bergen belooft. Volgens zijn berigt (*Amsterd. Courant*), moet het Revalenta busje van 87½ Cts. ½ Eng. pond inhouden, volgens hem, „circa 2½ Ned. oncen." (Het Eng. pond is gelijk aan 37½ Ned. looden.) Zoodat, kleine busjes al ½ Eng. pond inhoudt, dat eene onwaarheid is, hoe kan dat dan 2½ Ned. ons uitmaken? Zijn eigen berigt „kleine minder voordeelige busjes" enz. bewijzen ten vollen zijn karakter; want zoo ½ Eng. pond 87½ Cts. kost en minder voordeelig is, hoe schadelijk is dan niet een geheel Eng. pond voor *f* 2, zegge *twee Gulden*. — Maar wie wil niet gaarne die schade lijden ten voordeele van het Verkoophuis!

De **CIBARIA**, die het beste voedsel is voor jonge Kinderen en zwakke of verzwakte gestellen, heeft eene Dame van Haemorrhoides (aanbeijen) genezen, voorwaar geen bagatel! — Smakelijker dan du Barrij's Revalenta, werkt zij spoediger, bij haren lageren prijs (voor 45 Cts. ontvangt men evenveel Cibaria als bij de Revalenta 87½ Cts. kost). — Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen inhoudende 12½, 25 en 50 Ned. looden voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1.50; de prima voor 25 Cts., *f* 1.40, *f* 2.50 te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwarden, J. van IJssel; Sneek, A. Chipers; verder in de bekende Dépôts en te [illegible] aan het Magazijn bij den Fabriekant J. A. van Wijk.

De Zalf en Pillen van Holloway, een krachtdadig middel tegen zweren. J. D...., in de [illegible] te Amsterdam woonachtig, had sedert ruim zeven jaren verouderde zweren aan een been en aan een zijner armen. Elke behandeling, en alle aangewende zoo uitwendige als inwendige middelen waren te vergeefs. Eindelijk kwam hij tot het besluit de Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken waardoor spoedig de wonden een beter aanzien verkregen, en nadat hij ruim twee maanden in het gebruik derzelven had volhard, was hij geheel genezen en geniet sedert dien tijd de beste gezondheid.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen in de bekende Dépôts.

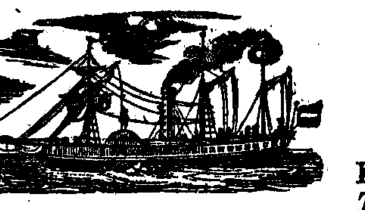

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 9 Aug. Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 4 Augustus 1856.

BILLARDPARTIJ TE SNEEK

op Donderdag den 14 Augustus 1856, ten huize van R. W. MEIJER, Logementhouder aldaar, om

***een fraai bewerkt stuk ZILVER* TOT PRIJS, en**
eene nader te bepalene PREMIE.

Aangifte ten elf uur, en den dag daarna **KEGELPARTIJ**, om
een nader te bepalen PRIJS en PREMIE.

Aangifte om elf uur.

Harddraverij te Akkrum

op **Donderdag** den 7 Augustus 1856, door Paarden die geen prijs hebben gewonnen, uitgezonderd driejarige:

PRIJS: ***Een extra mooije ZILVEREN TABAKSPOT en KOMFOOR,***

en **Zaturdag** door driejarige Paarden:

PRIJS: ***Eene extra mooije PENDULE.***

Aangifte beide des middags twaalf uur bij den Kastelein S. R. KUIPER.

HARDDRAVERIJ.

Met permissie van den E. A. Heer Burgemeester van Dantumadeel, gedenkt de Kastelein F. D. BOSGRAAF, te Dantumawoude, op Zaturdag den 9 Augustus e. k., aldaar te laten Verharddraven:

Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS,

door Paarden die noch Prijs noch Premie hebben gewonnen.

MEN VRAAGT

in de voornaamste gemeenten ten platten lande en in de steden der verschillende provincien in de Nederlanden, waar zij nog niet bestaan, **AGENTEN** van goeden huize, die alle zekerheid kunnen aanbieden, en aan wie goede voordeelen zullen worden aangeboden, om te vertegenwoordigen de Levensverzekerings Maatschappij **la Conservation.** — Men adressere zich met in het *Fransch* geschreven brieven *franco* aan den Heer GORLIER, 4 bis, rue du Béguinage te Brussel.

NB. Deze Maatschappij bestaat sedert 18 jaren en heeft gedurende de zes eerste maanden van dit jaar voor meer dan *drie millioen francs* assurantien gesloten.

IN ALLE PLAATSEN

der Nederlanden, worden actieve AGENTEN gevraagd voor **THE GRESHAM** en **THE TRAVELLER** (Engelsche Levensverzekering-Maatschappijen). Brieven franco aan de HH. F. & WILL. GOMPERTZ, Generale Inspecteurs en Agenten, Amsterdam, Buitenkant U 85.

Ouders en Voogden!

Bij fatsoenlijke burgerlieden te Leeuwarden, bestaat met 1 September e. k. gelegenheid tot het plaatsen van een of twee JONGE LIEDEN, met genot van vrije Kamers, kost en inwoning. Belangstellenden gelieven zich tot het bekomen van nadere inlichtingen te adreseren met franco brieven geteekend letter W. aan den Boekhandelaar H. KUIPERS, bij de Langepijp, op den hoek van de Weerdt te Leeuwarden.

ONDERWIJS.

J. LAMMINGA te Makkum vraagt eenen ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang. Salaris 250 à 300 Gulden. Brieven franco.

MEUBELMAKERS.

Vier KNECHTEN, het **Mahoniewerk** goed verstaande, kunnen dadelijk tegen goed loon vast werk bekomen in de Meubel Fabrijk van JACs. PLET, op de Vleeschmarkt letter F, no. 9, te Leeuwarden.

Een ZILVERSMIDSKNECHT, het **Oorijzermaken** goed verstaande, kan direct werk bekomen bij J. S. van SIPMA, te Oenkerk.

Een ongehuwde GROFSMIDSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij PIETER A. NETTERS, Mr. Grofsmid te *Schalsum*. Adres liefst in persoon of anders met franco brieven.

Als BEDIENDE in een **Logement** wordt gevraagd een vlug JONGELING, tusschen de 15 en 20 jaren, die goed met Paarden kan omgaan en in staat is voldoende getuigschriften te kunnen opleveren, zoo omtrent geschiktheid als gedrag. Men adressere zich in persoon of met *franco* brieven, onder letter L, bij den Boekhandelaar T. TELENGA, te Franeker.

Met 1 November e. k. wordt **gevraagd** op een dorp in de provincie *Friesland*, eene **BONNE of JUFVROUW**, van de P. G., bij drie meisjes beneden de zeven jaren.

Diegene, welke behalve de geschiktheid als Bonne, tevens de bekwaamheid bezit, om de beginselen van het Nederduitsch, Fransch en de Muzijk te kunnen onderwijzen, zal bij voorkeur in aanmerking komen.

Adres met franco brieven onder letter Q. Q. bij A. van ZUIJLEN, te *Leeuwarden*.

Eene jonge JUFVROUW van fatsoenlijke familie en van de P. G., die drie jaren in het **Modevak** werkzaam geweest is, zag zich gaarne geplaatst als TWEEDE WERKSTER, terwijl er meer op eene fatsoenlijke behandeling dan op een hoog salaris gelet zal worden. Adres franco onder letter M. bij den Boekhandelaar P. J. BRAT, in de Molsteeg te Amsterdam.

G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leeuwarden, berigt hiermede, dat op hem, uit het fonds van de H.H. GEBROEDERS VAN CLEEF, is overgegaan de uitgave en verkoop van het

NIEUW
HOLLANDSCH-FRANSCH EN FRANSCH-HOLLANDSCH
WOORDENBOEK,

geschikt ten gebruike op de Scholen, waar men beide talen onderwijst. **Derde uitgave**, op nieuw herzien, verbeterd en aanmerkelijk vermeerderd door J. M. CALISCH, beëedigd Translateur en Onderwijzer te Amsterdam. Vervat in een deel van ongeveer 1260 bladzijden in twee kolommen, op velin papier en gebonden in netten, vergulden band à *f* 5.

En zullen dus van nu af alle aanvragen regtstreeks aan hem of aan zijne Correspondenten moeten zijn gerigt.

De zorg en kieschheid, waarmede deze uitgave is bewerkt geworden, hebben den roem van dit Woordenboek, aan den inhoud waarvan eene aanzienlijke uitbreiding is gegeven, zoodanig gevestigd, dat alle aanprijzing overbodig geacht mag worden.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOUMANS SMEDING.